

**Bedrijfsgegevens**

Inspectielocatie 10502 FACULTEIT WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN  
 Straatnaam NIJENBORGH  
 Huisnummer 7  
 Postcode 9747 AG  
 Woonplaats GRONINGEN  
 Contactpersoon [REDACTED]  
 Functie contactpersoon [REDACTED]  
 Hoofdcategorie veterinaire locatie  
 Locatiecategorie dierproefvergunninghouder

**Medewerker**

Regio Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit regio Noordwest

**Bezoekdetails**

Datum bezoek 21-05-2010  
 Nummer controleur [REDACTED]  
 Begintijd 08:45  
 Bezoekreden VT dierproeven

**Inspectielijst**

Lijst NW102BBB-5 Inspectie regeling  
 huisvesting  
 Geldig vanaf 01-01-2010

**Rgl. huisv. dnb / verz dpr**

- Vraag 1 **Inspectiebezoek aangekondigd?**  
 Antwoord **Nee**  
 Toelichting Nee; daags te voren gemeld bij [REDACTED] maar niet gemeld waar te inspecteren. Deel van de buitenverblijven gedaan en deel van de vissenverblijven.
- Vraag 2 **Buitenverblijven:**  
 Antwoord **Geringe afwijking**  
 Toelichting Geringe afwijking: bijv. ganzenweide geen beschutting anders dan natuurlijke beschutting. Is eigenlijk alleen in broedseizoen van belang.
- Vraag 3 **Stal of dierverblijven:**  
 Antwoord **Matige afwijking**  
 Toelichting Onderhoud van de stallen/ buitenverblijven is over het algemeen slecht; maar verhuizing staat voor zomer 2010 gepland. In de winter 2009/2010 is de grote vliegvolière ingestort, volgens opgave [REDACTED] na belasting met sneeuw. De bezettingsgraad van de aanwezige stallen is laag. Eventueel ontsnapte vogels zijn ws. goed in staat buiten de faciliteiten te overleven.
- Vraag 4 **Hygiëne en reinheid:**  
 Antwoord **Matige afwijking**  
 Toelichting met name de duivenverblijven zijn deels niet schoon (legkommen). Overige delen worden wel gereinigd, in de zin van mest verwijderd en grond aangehartkt.
- Vraag 5 **Groeps- of individuele huisvesting:**  
 Antwoord **Geringe afwijking**  
 Toelichting vissen: evidente reden van scheiding: logboek en kooiabeling vermelden geen reden of datum: individuele huisvesting is standaard voor diverse vissen soorten (Stekelbaarzen, Ar. Rivulatur. Astrorotus ocellatus, P. Nyerere en P. pundamillia).  
 Uitgangspunt is echter: Indien dieren in voorraad met goede argumenten individueel gehuisvest worden, dient dit in het logboek, kooiabeling of welzijnsdagboek vastgelegd te zijn.
- Vraag 6 **Diersoort specifieke huisvesting:**  
 Antwoord **Voldoet**
- Vraag 7 **Draadkooien of Draadroosterbodems:**  
 Antwoord **Niet geconstateerd**
- Vraag 8 **Verzorging der dieren:**  
 Antwoord **Voldoet**

# INSPECTIELIJST (vervolg)

|             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vraag 9     | <b>Kooiverrijking en nestmateriaal:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Antwoord    | <b>Voldoet</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Vraag 10    | <b>Dag- of logboek:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Antwoord    | <b>Matige afwijking</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Toelichting | Voldoet w.b. dagelijkse verzorging en bevindingen door diervverzorging vastgelegd. Proefgebonden niet beoordeeld. Niet voldoende: vastlegging van reden en datum individuele huisvesting van vissen en controles van de omstandigheden en bevindingen bij huisvesting (art 18 Regeling huisvesting en verzorging proefdieren.) van bijv. Ar. Rivulatur. Astrorotus ocellatus, P. Nyerere en P. pundamilia.<br>m.i. relevante omstandigheden zijn voor vissen temperatuur, pH (optimaal ws 7-7,5; link met nitrificatie), NH4/NH3 en NO2/ NO3 (verloop), O2, geleidbaarheid. Mogelijk is meting en registratie niet zinvol voor alle waterwaarden.<br>Differentiatie in frequentie van meting en vastlegging is mogelijk bespreekbaar (o.a. afhankelijk van systeem: doorstroom/ recirculatie)<br>Uitgangspunt zoals geformuleerd in de Code of Practice Welzijnsbewaking van Proefdieren.<br>Het doel van deze Code is dat alle betrokkenen te allen tijde inzicht hebben in alle elementen die samenhangen met het welzijn van proefdieren en de bewaking daarvan. |
| Vraag 11    | <b>Toegestane ingrepen ter identificatie:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Vraag 12    | <b>Kooilabeling:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Vraag 13    | <b>Drinkwater ( systemen ):</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Antwoord    | <b>Voldoet</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Vraag 14    | <b>Opslag voeders en materialen:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Antwoord    | <b>Voldoet</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Vraag 15    | <b>Opslag dierlijk laboratoriumafval:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Vraag 16    | <b>Temperatuur dierverblijven:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Antwoord    | <b>Matige afwijking</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Toelichting | m.b.t. temperatuur (meting, vastlegging en bewaking) bij deel van de vissen. Actuele temperatuur leidde niet tot problemen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Vraag 17    | <b>Relatieve vochtigheid dierverblijven:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Antwoord    | <b>NVT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Vraag 18    | <b>Lichtintensiteit dierverblijven:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Vraag 19    | <b>Ventilatie dierverblijven:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Antwoord    | <b>Geringe afwijking</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Toelichting | Vissen : Aerogenatie lijkt voldoende maar vooral bij hogere watertemperaturen is het zinvol O2 gehalte te monitoren en te bewaken.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Vraag 20    | <b>Sterke geluidsprikkels dierverblijven:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Vraag 21    | <b>Alarmsystemen dierverblijven:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Toelichting | ontbreekt in buitenverblijven; bij vissen aanwezig? niet bekend bij onderzoeker.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Vraag 22    | <b>Transport proefdieren:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Vraag 23    | <b>Euthanasie proefdieren:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Vraag 24    | <b>Algemene indruk:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Antwoord    | <b>Matig</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Toelichting | sterk verouderde huisvesting; geen investeringen in Haren wegens zeer spoedige verhuizing naar Groningen. Geen grote verwijtbare welzijnsschade aannemelijk/waargenomen. Daarom wordt het versturen van een SW als niet zinvol beschouwd.<br>Daarnaast besproken art 11 vrijstellingsregeling voor vissen en de beleidsregels ontheffingen Wod voor bedreigde diersoorten en dieren uit de vrije natuur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

INSPECTIELIJST (vervolg)

Vraag 25 **Zijn er nog andere bevindingen?**

Antwoord **Ja**

Toelichting Verzorging van dieren in buitenhuisvesting door [REDACTED] en [REDACTED]. Deze gecombineerde verzorgingstaak leidt o.a. bij de grote duivenoliere tot minder optimale reiniging. [REDACTED] medewerkers zijn tevens onvoldoende op de hoogte van reden van aanhouden van dieren.

Verhuizing van Haren naar Groningen.

De verhuizing is ws. een goed moment voor het doorvoeren van enkele structurele verbeteringen in infrastructuur en werkwijzen. Daarnaast is het aantal gehouden dieren waarschijnlijk te groot voor herhuisvesting in de nieuwbouw te Groningen. Wellicht is het zinvol om over selectie van proefdieren na te denken.

**Bedrijfsgegevens**

Inspectielocatie 10502 FACULTEIT WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN  
Straatnaam NIJENBORGH  
Huisnummer 7  
Postcode 9747 AG  
Woonplaats GRONINGEN  
Contactpersoon [REDACTED]  
Functie contactpersoon [REDACTED]  
Hoofdcategorie veterinaire locatie  
Locatiecategorie dierproefvergunninghouder

**Medewerker**

Regio Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit regio Noordwest

**Bezoekdetails**

Datum bezoek 22-06-2010  
Nummer controleur [REDACTED]  
Begintijd 14:00  
Bezoekreden VT dierproeven

**Inspectielijst**

Lijst NW102BBB-5 Inspectie regeling  
huisvesting  
Geldig vanaf 01-01-2010

**Rgl. huisv. dnb / verz dpr**

Vraag 1 Inspectiebezoek aangekondigd?  
Antwoord Nee

Vraag 2 Buitenverblijven:  
Antwoord Niet geconstateerd

Vraag 3 Stal of dierverblijven:  
Antwoord Voldoet

Vraag 4 Hygiëne en reinheid:  
Antwoord Voldoet

Vraag 5 Groeps- of individuele huisvesting:  
Antwoord Geringe afwijking

Vraag 6 Diersoort specifieke huisvesting:  
Antwoord Voldoet

Vraag 7 Draadkooien of Draadroosterbodems:  
Antwoord Niet geconstateerd

Vraag 8 Verzorging der dieren:  
Antwoord Voldoet

Vraag 9 Kooiverrijking en nestmateriaal:  
Antwoord Voldoet

Vraag 10 Dag- of logboek:  
Antwoord Geringe afwijking  
Toelichting zie item individuele huisvesting

Vraag 11 Toegestane ingrepen ter identificatie:  
Antwoord Niet geconstateerd

# INSPECTIELIJST (vervolg)

|             |                                                |
|-------------|------------------------------------------------|
| Vraag 12    | <b>Kooilabeling:</b>                           |
| Antwoord    | <b>Geringe afwijking</b>                       |
| Toelichting | zie item individuele huisvesting.              |
| Vraag 13    | <b>Drinkwater ( systemen ) :</b>               |
| Antwoord    | <b>Voldoet</b>                                 |
| Vraag 14    | <b>Opslag voeders en materialen:</b>           |
| Antwoord    | <b>Voldoet</b>                                 |
| Vraag 15    | <b>Opslag dierlijk laboratoriumafval:</b>      |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                      |
| Vraag 16    | <b>Temperatuur diervverblijven:</b>            |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                      |
| Vraag 17    | <b>Relatieve vochtigheid diervverblijven:</b>  |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                      |
| Vraag 18    | <b>Lichtintensiteit diervverblijven:</b>       |
| Antwoord    | <b>Voldoet</b>                                 |
| Vraag 19    | <b>Ventilatie diervverblijven:</b>             |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                      |
| Vraag 20    | <b>Sterke geluidsprikkels diervverblijven:</b> |
| Antwoord    | <b>Voldoet</b>                                 |
| Vraag 21    | <b>Alarmsystemen diervverblijven:</b>          |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                      |
| Vraag 22    | <b>Transport proefdieren:</b>                  |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                      |
| Vraag 23    | <b>Euthanasie proefdieren:</b>                 |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                      |
| Vraag 24    | <b>Algemene indruk:</b>                        |
| Antwoord    | <b>Matig</b>                                   |
| Vraag 25    | <b>Zijn er nog andere bevindingen?</b>         |
| Antwoord    | <b>Ja</b>                                      |

**Bedrijfsgegevens**

Inspectielocatie 10502 FACULTEIT WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN  
 Straatnaam NIJENBORGH  
 Huisnummer 7  
 Postcode 9747 AG  
 Woonplaats GRONINGEN  
 Contactpersoon [REDACTED]  
 Functie contactpersoon [REDACTED]  
 Hoofdcategorie veterinaire locatie  
 Locatiecategorie dierproefvergunninghouder

**Medewerker**

Regio Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit regio Noordwest

**Bezoekdetails**

Datum bezoek 02-09-2010  
 Nummer controleur [REDACTED]  
 Begintijd 10:00  
 Bezoekreden VT dierproeven

**Inspectielijst**

Lijst NW102BBB-5 Inspectie regeling  
 huisvesting  
 Geldig vanaf 01-01-2010

**Rgl. huisv. dnb / verz dpr**

- Vraag 1 Inspectiebezoek aangekondigd?**  
 Antwoord Ja  
 Toelichting op verzoek van RuG samen met [REDACTED] functionarissen en diverse andere personen (van RuG en daarbuiten) betrokken bij de bouw van de nieuwe proefdierfaciliteiten.
- Vraag 2 Buitenverblijven:**  
 Antwoord Geringe afwijking  
 Toelichting Met de gemaakte buitenconstructies is nog geen ervaring opgedaan en dus kan nog niet gesteld worden of voldaan kan worden aan dit wettelijke voorschrift. Adviezen van de CHD: Intensieve controle en vastlegging van de temperatuur. Aanleg van verhoogde delen in buitenverblijven bedoeld voor de zoogdieren ivm waterpeil. Vijvers: zie ook drinkwater
- Vraag 3 Stal of dierverblijven:**  
 Antwoord Geringe afwijking  
 Toelichting Constatering: In diverse ruimtes bewegen plafondtegels als de deur open gaat. Dit kan leiden tot bijv. extra en ongewenste stofbelasting en ongewenste verstoring van de ventilatie in dierverblijven of ruimtes als OK en recovery. Daarnaast is niet duidelijk of afdichtingmaterialen voldoen aan deze eisen (bijv. Is de gebruikte siliconenkit schimmelwerend? Worden de rubbers gebruikt bij de wanden in de kleine volières niet kapot gepikt en gegeten door de vogels? Voorts nog niet te beoordelen of nieuwe faciliteit hieraan geheel voldoet
- Vraag 4 Hygiëne en reinheid:**  
 Antwoord Geringe afwijking  
 Toelichting Constatering: De aansluiting van de plinten is op diverse plaatsen slecht. Een deel van de plinten leek vernageld en dit leidt tot beschadiging van het oppervlak. De hechting van de verf op de wanden is slecht. Naar verwachting van de CHD is daarom goede reiniging van de verblijven op enige termijn niet meer mogelijk. N.B. zie ook [REDACTED]. Voor correcte ontsmetting met bijv. H2O2 dienen ook op de juiste plaatsen in het ventilatiesysteem kleppen te zijn. Voor de binnen- en buitenruimten (bijv ook vijvers) is nog niet duidelijk of voldoende maatregelen genomen zijn om binnendringen van wilde knaagdieren via bijv. rioleringsysteem te voorkomen.
- Vraag 5 Groeps- of individuele huisvesting:**  
 Antwoord Niet geconstateerd  
 Toelichting Nog niet te beoordelen of nieuwe faciliteit in zijn geheel hieraan voldoet. Constatering: Voor vogels in buitenruimtes is vliegmogelijkheid gerealiseerd en een vijver (tje). Dat laatste is m.n ook voor de watervogels als Anser spp., Branta spp, Laridae van belang. De oevers van de vijvers zijn wel opvallend stijl hetgeen aannemelijk maakt dat additionele voorzieningen voor uitloop nodig zijn. In de binnenverblijven lijkt (op basis van grootte van de kamers) voor de vogels (kleinere soorten als Taeniopygia guttata) ook enige vliegruimte beschikbaar te kunnen komen.
- Vraag 6 Diersoort specifieke huisvesting:**  
 Antwoord Niet geconstateerd  
 Toelichting Nog niet te beoordelen of nieuwe faciliteit in zijn geheel hieraan voldoet. Constatering: Voor vogels in buitenruimtes is vliegmogelijkheid gerealiseerd en een vijver (tje). Dat laatste is m.n ook voor de watervogels als Anser spp., Branta spp, Laridae van belang. De oevers van de vijvers zijn wel opvallend stijl hetgeen aannemelijk maakt dat additionele voorzieningen voor uitloop nodig zijn. In de binnenverblijven lijkt (op basis van grootte van de kamers) voor de vogels (kleinere soorten als Taeniopygia guttata) ook enige vliegruimte beschikbaar te kunnen komen.

# INSPECTIELIJST (vervolg)

|             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vraag 7     | <b>Draadkooien of Draadroosterbodems:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Toelichting | Nog niet te beoordelen of nieuwe faciliteit hieraan voldoet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Vraag 8     | <b>Verzorging der dieren:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Antwoord    | <b>NVT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Toelichting | Er zijn nog geen proefdieren gehuisvest op de betreffende locatie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Vraag 9     | <b>Kooiverrijking en nestmateriaal:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Toelichting | Nog niet te beoordelen of nieuwe faciliteit in zijn geheel hieraan voldoet. Constateringen: Voor vogels in buitenruimtes is vliegmogelijkheid gerealiseerd en een vijver (tje). Dat laatste is m.n ook voor de watervogels als Anser spp., Branta spp., Laridae van belang. De oevers van de vijvers zijn wel opvallend stijl hetgeen aannemelijk maakt dat additionele voorzieningen voor uitloop nodig zijn. In de binnenverblijven lijkt (op basis van grootte van de kamers) voor de vogels (kleinere soorten als Taeniopygia guttata) ook enige vliegruimte beschikbaar te kunnen komen.                                                                                                                                               |
| Vraag 10    | <b>Dag- of logboek:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Toelichting | Nog niet te beoordelen of nieuwe faciliteit hieraan voldoet. Sommige delen van de faciliteiten draaien proef zonder dieren ter controle van klimaat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Vraag 11    | <b>Toegestane ingrepen ter identificatie:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Antwoord    | <b>NVT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Vraag 12    | <b>Kooilabeling:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Antwoord    | <b>NVT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Toelichting | Er zijn nog geen proefdieren aanwezig.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Vraag 13    | <b>Drinkwater ( systemen ):</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Antwoord    | <b>Geringe afwijking</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Toelichting | Constateringen: nog niet te beoordelen of nieuwe faciliteit hieraan voldoet. Buitenverblijven: zowel in de grote als in de kleine verblijven is niet duidelijk hoe drinkwatervoorziening bij bijv. vorst gerealiseerd kan worden. In de kleine volières is volgens opgave voor de helft van de verblijven verwarming van de drinkwaterleiding als vorstbescherming gerealiseerd. Daarnaast is onduidelijk hoe de stekelbaarzenvijvers beschermd worden voor bij vorst. Door de gekozen constructie is dichtvriezen tot de bodem naar de CHD een reëel risico.                                                                                                                                                                               |
| Vraag 14    | <b>Opslag voeders en materialen:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Antwoord    | <b>Geringe afwijking</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Toelichting | Constateringen: De opslag in de buitenruimten is o.i niet ontoegankelijk voor insecten en mogelijk geldt dit ook voor wilde knaagdieren. Voor de binnen- en buitenruimten (bijv ook vijvers) is nog niet duidelijk of voldoende maatregelen genomen zijn om binnendringen van wilde knaagdieren via bijv. rioleringsstelsel te voorkomen. N.B. Ook het onderhoudsregime is van belang om bijv. de buitenverblijven daadwerkelijk vrij te kunnen houden van wilde knaagdieren. Bijv. de ingegraven RVS gaasbodem in de zoogdierentuin kan niet voorkomen dat wilde knaagdieren binnenkomen via uitbundige begroeiing in het aangrenzend plantsoen.                                                                                           |
| Vraag 15    | <b>Opslag dierlijk laboratoriumafval:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Antwoord    | <b>Geringe afwijking</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Toelichting | Constateringen: De opslag in de buitenruimten is o.i niet ontoegankelijk voor insecten en mogelijk geldt dit ook voor wilde knaagdieren. In verband met de noodzakelijke temperatuur zal er een andere locatie voor moeten zijn die ook goed reinigbaar en desinfecteerbaar is. Voor de binnen- en buitenruimten is nog niet duidelijk of voldoende maatregelen genomen zijn om binnendringen van wilde knaagdieren via bijv. rioleringsstelsel te voorkomen. Voorts nog niet te beoordelen of nieuwe faciliteit hieraan voldoet. Daarnaast dient opgemerkt te worden dat er inmiddels nieuwe beoordelingscriteria zijn nl de Verordening Dierlijke Bijproducten en dat hierop door een andere toezichtshouders van de VWA wordt toegezien. |
| Vraag 16    | <b>Temperatuur dierverblijven:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Toelichting | Constateringen: de beoogde geautomatiseerde systemen voor meting en registratie zijn nog niet geïnstalleerd of in gebruik.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Vraag 17    | <b>Relatieve vochtigheid dierverblijven:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Toelichting | Constateringen: de beoogde geautomatiseerde systemen voor meting en registratie zijn nog niet geïnstalleerd of in gebruik.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Vraag 18    | <b>Lichtintensiteit dierverblijven:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Antwoord    | <b>Geringe afwijking</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Toelichting | Constateringen: met het oog op juiste circadiane ritmiek: Het spectrum van de roodlicht-voorziening is dermate blauw dat aan de kwaliteit van deze voorziening getwijfeld moet worden. De deuren zijn deels onvoldoende lichtdicht (valdorpels). Adviezen van de CHD: Daadwerkelijke meting van de lichtsterkte in dierkamers ivm max. toelaatbaar niveau en ook ter controle van het circadiane ritme. Passende nachtverlichting kan onnodige onrust voorkomen.                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vraag 19    | <b>Ventilatie dierverblijven:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Antwoord    | <b>Geringe afwijking</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Toelichting | <p>Constateringen: de plaatsing van de inlaat en uitlaat zijn deels dicht bij elkaar geplaatst en op sommige plaatsen (bijv "vogelkamer") komt ongewenste tocht voor. De CHD heeft daarom sterke twijfels omtrent de effectiviteit van de ventilatie bij normaal gebruik van de proefdiefaciliteit.</p> <p>Het ventilatievond is niet beoordeeld.</p> <p>Daarnaast speelt ook de aanwezigheid van dieren met zeer uiteenlopende microbiële kwaliteit een grote rol in de beoordeling of het ventilatiesysteem goed functioneert. Reden: Indien schone dieren in experimenten besmet worden, is het aannemelijk dat er acute fase responsen van (sub)klinische infecties optreden. Hierdoor kan meer spreiding ontstaan in de gevonden resultaten hetgeen met het oog op art 10 Wod (aantal benodigde dieren) en mogelijk ook met het oog op art 13 Wod (ongerief), zeer ongewenst is.</p> <p>Aangezien volgens opgave gestreefd wordt naar een fok waaruit "spf" dieren komen en er daarnaast voorraden gehouden worden van knaagdieren waarvan de microbiële status als conventioneel beschouwd moet worden, moet ook middels een goed luchtdrukverloop van hoog (schone dieren) naar laag (meest conventioneel gehouden dieren) het risico op eventuele spreiding van (sub-)klinische infecties geminimaliseerd worden.</p> <p>N.B. 1. NIET vermeld in de regeling maar in dit geval ook essentieel geacht is een goede werkvolgorde te realiseren door personeel (van schoon naar vuil) en daarbij horend kleding regiem. De daarvoor benodigde infrastructuur (omkleedplaatsen, douches, sluisen etc.) was tijdens de inspectie nog niet herkenbaar.</p> <p>N.B. 2. Kleppen in ventilatie systeem wegens ontsmettingsmogelijkheden: zie ook art 5.</p> <p>N.B. 3. Geluid: de ventilatie veroorzaakt op diverse plaatsen ook opvallend veel geluid; zie ook [REDACTED].</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Vraag 20    | <b>Sterke geluidsprikkels dierverblijven:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Antwoord    | <b>Geringe afwijking</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Toelichting | <p>Constateringen: in diverse ruimtes is er sprake van te veel (met het oog op het gebruik van de ruimte bijv. als recovery-ruimte, vogelkamer) geluid (ws. t.g.v. ventilatiesysteem; geadviseerd wordt tevens controles uit te oefenen op leidingen in gebruik als potentiële bron van ongewenste geluidsprikkels). Niet beoordeeld is of het gebruik van alarm- (bij brand, inbraak of andere calamiteit of oefening/test) of andere systemen niet leidt tot onnodig blootstelling van de dieren aan (voor de mens subsonic, hoorbare of supersonic) geluidsprikkels.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Vraag 21    | <b>Alarmsystemen dierverblijven:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Antwoord    | <b>Niet geconstateerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Toelichting | <p>Niet beoordeeld is of het gebruik van alarm- (bij brand, inbraak of andere calamiteit of oefening/test) of andere systemen niet leidt tot onnodig blootstelling van de dieren aan (voor de mens subsonic, hoorbare of supersonic) geluidsprikkels.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Vraag 22    | <b>Transport proefdieren:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Antwoord    | <b>Geringe afwijking</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Toelichting | <p>Constatering: er is geen lift aanwezig tussen de verdiepingen van de binnenverblijven. Transport van dieren moet over een gang met opvallende overbrugging van de hoogte. Dit roept vraagtekens op: ondervinden de dieren hiervan geen onnodig ongerief?</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Vraag 23    | <b>Euthanasie proefdieren:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Antwoord    | <b>NVT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Toelichting | <p>Er zijn nog geen proefdieren gehuisvest in de nieuwe faciliteiten.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Vraag 24    | <b>Algemene indruk:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Antwoord    | <b>Matig</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Toelichting | <p>Eu/2007/526 : Commentaar van de CHD . De meeste algemene zaken genoemd in EU/2007/526 komen ook voor in de regeling huisvesting en verzorging proefdieren; zie daarom ook commentaar aldaar.</p> <p>Algemeen gedeelte</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Toegang dierverblijven : binnenverblijven g.b., buitenverblijven niet knaagdiervrije volières.</li> <li>1.2. Dierverblijven reinigbaarheid: Binnenverblijven verf op de wanden is dermate slecht gehecht dat naar de mening van de CHD reiniging op termijn niet goed meer mogelijk is.</li> <li>1.3. Uitvoering procedures: hier lijkt plaats voor gereserveerd.</li> <li>1.4. Dienstruimtes: Buitenverblijven : naar de mening van CHD onvoldoende wering van insecten en wilde knaagdieren. Gangen in binnenverblijven zijn smal en op sommige plaatsen steken kasten op schouder-/ hoofdhoogte in de gang.</li> <li>2. Ventilatie, temperatuur en relatieve luchtvochtigheid, verlichting, geluid, alarmsystemen: zie opmerkingen regeling huisvesting en verzorging proefdieren</li> <li>3. Scholing en opleiding: buiten de scope van het bezoek.</li> <li>4. Verzorging. Met name hygiënische procedures en passende infrastructuur: zie opmerkingen regeling huisvesting en verzorging proefdieren . Vervoer: het ontbreken van een voorziening om de hoogte verschillen in de binnenverblijven eenvoudig te overbruggen is uiterst merkwaardig.</li> </ol> <p>Huisvesting voor en watervoorziening: zie opmerkingen regeling huisvesting en verzorging proefdieren</p> <p>Soortspecifieke gedeelte:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Knaagdieren: nog niet te beoordelen m.u.v. de grootte van de buitenverblijven: de CHD heeft vooralsnog geen redenen om aan te nemen dat dit niet zal voldoen.</li> <li>- Konijnen, katten, honden, fretten, primaten, landbouwhuisdieren, paard(-achtig)-en: niet beoordeeld; naar verwachting geen huisvesting in nieuwe faciliteit.</li> <li>- Minivarkens: nog niet te beoordelen m.u.v. de grootte van de buitenverblijven: de CHD heeft vooralsnog geen redenen om aan te nemen dat dit niet zal voldoen.</li> <li>- Vogels: Buitenverblijven hebben diverse aandachtspunten : bescherming tegen extreme temperaturen kan deels m.b.v. lokale warmtebronnen gerealiseerd worden. De watervoorziening in de winter behoeft nadere aandacht. Verwacht gebruik voor o.a. Gallus Coturnix. Anser Branta Columba, Taeniopygia spp.; daarom vooralsnog geen redenen om aan te nemen dat de huisvesting niet kan voldoen aan diersoort specifieke eisen.</li> <li>- Reptielen en amfibieën: niet beoordeeld; naar verwachting geen huisvesting in nieuwe faciliteit.</li> <li>- Vissen: de beoordeling is beperkt gebleven tot de buitenverblijven bedoeld voor stekelbaarzen. De CHD maakt zich zorgen over waterbeheer bij veel neerslag en vorst.</li> </ul> |

## INSPECTIELIJST (vervolg)

Daarnaast is het de CHD niet duidelijk geworden waar en hoe de vissen die nu in Haren gehouden worden (N.B. zeer diverse vissoorten), gehuisvest moeten worden binnen de nieuwe faciliteiten op het Zernike complex. De voorzieningen in Haren voldoen naar de mening van CHD echter niet meer aan de eisen, ondermeer w.b. beheersing van de waterkwaliteit. Handhaving van de huisvesting aldaar onder de huidige omstandigheden is dus geen reële optie.

Vraag 25 **Zijn er nog andere bevindingen?**

Antwoord

**Ja**

Toelichting

Conclusie: de faciliteiten zijn nog niet zover af dat huisvesting van proefdieren op korte termijn verantwoord is. Infrastructurele aanpassingen dienen te gebeuren voor proefdieren in de nieuwe faciliteiten gehuisvest worden.

Voornaamste zorgen zijn voorlopig:

-Reinigbaarheid : constructiewijze leidt tot moeilijk reinigbare delen. De duurzaamheid van de verlaag wordt als onvoldoende ingeschat.

-Ventilatie: plaatsing in- en uitlaat (risico op kortsluiting) en geluidsproductie.

-Degelijkheid van infrastructuur (bijv. opwippende plafondtegels).

-Lichtinstallatie (m.n. roodlicht).

- Knaagdierwerende delen in buitenverblijven.

- (Drink-)watervoorzieningen in buitenverblijven.